

ning. Der er fra dem fremkommet Udtalelser, der berøre Lovens Grundsetninger, de vigtigere Afsnit af Loven, ligesom Udtalelser i Henseende til forskjellige Punkter af Loven. De Sidste skal jeg ikke nævne allesammen — det vilde blive noget vidtløftigt —; men det kan jo ikke heller være Meningen, af en første Behandling her i Thinget, at ethvert enkelt Punkt, hvorom der har været forskellige Meninger, skal bevares udtømmende. Jeg har som sagt det Haab, at Sagens Behandling gjennem et Udvalg vil klare disse enkelte Punkter, saa at der ikke vil blive saa stor Divergens om dem, som der her er traadt frem. Nogle af de officielle Bemærkninger, der ere blevne fremsatte, skal jeg dog nævne. Det ærede Medlem for Ribe Amts 2den Valgkreds (Hviid) lagde særlig Vægt paa Lovens Bestemmelser med Hensyn til det Opdragende og fremsatte i saa Henseende en Beklæggelse, som jeg ikke ganske forstod, nemlig at der i Landstinget skulde være udsat en Bestemmelse om, at Læremesteren skulde være forpligtet til at have Tilsyn med Lærlingens Opførsel og sædelige Forhold. Nei, den Bestemmelse, der i saa Henseende var i Regjeringsudkastet, findes endnu i § 8. Dog er der sket en lille Forandring, idet der i Regjeringsforslagets § 8 paalægges Læremesteren et Tilsyn med Lærlingens Opførsel og sædelige Forhold baade i og udenfor Huset. Det Sidste har man fundet var en temmelig streng Fordring til Mesteren; et saadant Tilsyn kan ialtsald kun til en vis Grad udøves. Denne Fordring er derfor falden ud; men at Læremesteren skal have Tilsyn med Lærlingens Opførsel og sædelige Forhold i det Hele taget, staar udtrykkelig i § 8. Naar nu det ærede Medlem mente, at man burde tillægge Mesteren i det Hele større Forpligtelser med Hensyn til Lærlingens Uddannelse ogsaa udenfor Opføringen i selve Faget, saa kunde det jo være meget ønskeligt; men jeg skal gjøre opmærksom paa, at den Betænklighed, man nærmest har haft ved at paalægge Læremesteren for store Forpligtelser, en Betænklighed, som gjentagne Gange er kommen til Orde baade i dette Thing og i Landstinget, er den, at man ikke bør paalægge ham saa store Forpligtelser, at der kan være Fare for, at han paa Forhaand vil være betænkelig ved at indlade sig paa Forholdet. Man maa indrette Loven saaledes, at Ret og Forpligtelser fordeles nogenlunde ligelig til begge Sider, og at hverken Mesteren eller Lærlingen affrækkes fra at gaa ind paa en Kontrakt. Det maa man saa meget mere, som det vil være bekendt, at Omstændigheder om Loven ikke ere lange. Hvis man altsaa ønsker, at Loven skal faae virkelig Betydning og blive brugt, maa man passe paa, at der ikke paalægges Mesteren saadanne Forpligtelser, der kunne være altfor affrækkende for ham. Der faldt i den Henseende i forrige Nøde nogle Bemærkninger, der gik i modsat Retning af dem, der bleve fremsatte af

det ærede Medlem for Ribe Amts 2den Valgkreds, idet man nemlig var bange for at paalægge Mesteren for store Forpligtelser med Hensyn til Forsørgelse i Sygdomstilfælde osv., og derved affrække Mesteren fra at gaa ind i et Forhold, der kunde blive ham besværligt. Jeg skal bemærke, at Bestemmelsen i denne Henseende i § 11 er, saavidt jeg ser, egentlig fremkommen i Sighed med, hvad der er bestemt i Lyndeloven om Husbondens Forpligtelser overfor Lyendet. Har man ikke havt Betænklichkeiten ved i et Forhold, der er af langt løsere Beskaffenhed, og som i Reglen vil være af langt kortere Varighed, at paalægge Husbonden saadanne Forpligtelser, saa forekommer det mig, at de samme Forpligtelser, anvendte i det her omhandlede Forhold, ikke kunne siges at være saa overordentlig strenge, men snarere maa siges at være holdte indenfor maadeholdne Grænser under Hensyn til, at Forholdet mellem Mester og Lærling er stiftet for længere Tid og af en langt fastere og mere bindende Beskaffenhed end Forholdet mellem Husbond og Lyende. Jeg kan altsaa ikke se, at disse Bestemmelser ere i den Grad bebyrdende for Mesteren, at han kan beklage sig herover. Har man stillet en saadan Fordring i det løsere og fortløbere Forhold, Lyendeforholdet, maa man ogsaa kunne stille Fordringen til Mesteren overfor Personer, der egentlig udgjøre en Del af hans Husstand og staa i et nærmere og varigere Forhold til ham end Lyendet til Husbonden. Det ærede Medlem for Frederiksborg Amts 4de Valgkreds (Holch) mente, at det var uheldigt, at Fordringen i § 2 om, at Læremesteren skulde være myndig, var falden ud af Lovforslaget. Grunden, hvorfor denne Fordring i Landstinget er bleven anset for overflødig, er den, at Næringsbevis i Reglen ikke kan tildeles en umyndig Mand. Der er ganske vist blevet gjort opmærksom paa, at Nogle udøve Næringsbrug navnlig paa Landet uden Næringsbevis og uden at have opnaaet Myndighedsalderen, og det er vel de saakaldte Frimestre, der er sigtet til. Men herved maa bemærkes, at de kunne ikke udøve nogen Næringsbrug, uden ved deres Hustrus og Børns Hjælp, og at de altsaa ikke ville være berettigede til at antage Lærlinge, hvorved de vilde faae et fremmed Element ind i deres Virksomhed. Dette hele Spørgsmaal er ialtsald af saa ringe Betydning, at man let vil kunne komme ud over det. Ved Sagens Behandling i Landstinget troede man, som sagt, og jeg var deri enig, at man ikke behøvede at fastholde den i Regjeringsudkastet oprindelig opstillede Fordring. Medens det ærede Medlem for Maribo Amts 3die Valgkreds (Stürup) ansaae en Prøvetid af 3 Maaneber, efter hvilken baade Læremester og Lærling skulde kunne opsigte Forholdet, for at være for kort, ansaae det ærede Medlem for Frederiksborg (Holch) den for at være tilstrækkelig,